

научно-образовательных учреждений готовы направлять научный потенциал и опыт для разрешения проблем хозяйствования, а также приобщать молодые кадры к исследовательской работе, готовить их к участию в научных и научно-практических конференциях, конкурсах.

Содержание обучения по профессиональной программе должно быть обновлено и дополнено экономическими, управленческими, социально-гуманитарными, политическими, правовыми специальными профессиональными знаниями и умениями, включая изучение украинского и зарубежного опыта.

Литература

1. Болонський процес приведе до появи більше 12 тисяч нових магістерських програм в Європі [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.begin.ru/add/author/Santiago-Iniguez/Bologna-process-12-thousand-new-Masters-degrees>
2. Ушакова Н.М., Іванова І.В. Актуальні проблеми нормативного забезпечення освіти дорослих [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vzruk/2008_18/tom_1/16_25.pdf
3. Гаврилишин Б. MBA навчає людей розуміти світ [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.businessclass.kiev.ua/magazine/287.html>

*Пан Л.В., канд.економ.наук., доцент,
Національний університет "Києво-Могилянська академія"*

СПОСОБИ ПОКРАЩЕННЯ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ НА РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРОДУКТІВ ТА ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Сучасний напрям суспільного розвитку ґрунтується на засадах принципово нового типу - інформаційної економіки. Ідея формування в системі економічних наук нового наукового напрямку - економіки інформації як підґрунтя для підвищення рівня інтелектуалізації продуктивних сил та організації виробничих відносин, спрямованих на максимальне задоволення потреб людей при обмежених ресурсах, має сьогоденне стратегічне значення. Питання розбудови інформаційного суспільства і ринку інформаційних продуктів та послуг висвітлюються у працях В. Іноземцева, С. Дятлова, А. Ракітова, С. Бернарда, М. Кастельса, Н. Лумана, Є. Тоффлера, М. Маклюєна, Д. Гелбрейта, Д. Ламбертона та ін. [3,6]. Серед вітчизняних досліджень з даної проблематики можна виділити праці таких дослідників, як: І. Балабанової, О. Бакаєва, В. Гесця, Н. Апатової, В. Глушкова, В. Міщенко, Л. Пономаренко, О. Чубукова, І. Сергієнка [2,4,5]. Проте, як показує практика, правові норми регулювання проблем, пов'язаних з інтелектуальною власністю, ще недостатньо розроблені, навіть, у розвинених країнах. Згідно оцінок експертів, на початку 90-х років ХХ-го століття втраги від піратства на ринку інформаційних товарів і послуг тільки для США становили до 17 млрд. доларів щорічно. [3, с.11]

Не зважаючи на велику кількість досліджень, проблема управління та використання інформації є досить актуальною, оскільки інформація перебуває в постійному русі та оновленні, що призводить до безперервних змін інформаційних продуктів та послуг, крім того, з'являються все нові й нові аспекти щодо інформаційного ринку, змінюються акценти та вподобання споживача, робляться нові відкриття - все це ніколи не втратить своєї значущості як для споживача, так і для економічної науки в цілому.

Мета статті полягає в обґрунтуванні необхідності захисту інформації та розробці шляхів її захисту на ринку інформаційних продуктів та послуг в Україні.

Інформація та можливості маніпулювання нею сьогодні свідчать про ступінь технічного і організаційно-управлінського відриву «інформаційної держави» від держав-конкурентів і держав-аутсайдерів, про місце кожної країни в системі міжнародного поділу праці, про її політичний і економічний авторитет, отже, про могутність в регіональному і глобальному масштабах. У європейських країнах зниження рівня комп'ютерного піратства на 10 процентних пунктів до 2012 року привело б до створення 250 000 нових високооплачуваних робочих місць в ІТ-індустрії, росту податкових надходжень у бюджет більш ніж на 20 млрд дол., а також до подвоєння обсягу ІТ-ринку [6, с.263].

Обсяг українського ІТ-ринку сьогодні становить 600 млн дол., але його подальшому розвитку перешкоджає високий рівень піратства. Зниження рівня комп'ютерного піратства в Україні на 10 процентних пунктів сприяло б збільшенню обсягу ІТ-ринку країни до 1,1 млрд дол. до 2015 року, а також створенню тисяч нових робочих місць, у тому числі подвоєнню числа робочих місць в ІТ-індустрії. Крім того, - завдяки скороченню піратства, економіка країни могла б одержати додатково 600 млн дол., оборот національної індустрії виріс би на 300 млн дол., і державний бюджет одержав би на 47 млн дол. більше надходжень у вигляді податків [7].

Увага держави до питань захисту інтелектуальної власності, розвиток законодавства в галузі охорони й захисту авторських прав, а також запобігання використання нелегального програмного забезпечення в державних організаціях дозволить одержати синергетичний ефект і багаторазово підсилити позитивний економічний ефект, який приносить молода, але перспективна ІТ-індустрія. Прискорення росту ІТ-галузі веде до появи нових робочих місць, збільшенню податкових надходжень і загальному економічному росту. Зниження рівня піратства у світі - з 40% до 30%- протягом чотирьох років могло б дати 1,5 млн. нових робочих місць, 64 млрд. дол. податкових надходжень, 400 млрд. дол. економічного росту [1, с.83].

Країни з низьким рівнем піратства вже довели вигоду такого становища Японія, Єгипет, Великобританія й інші країни, що доклали серйозних зусиль до зниження рівня піратства, вже відчули значні економічні переваги або перебувають напередодні швидкого росту в області високих технологій. Від зниження рівня піратства можуть виграти всі регіони. Найбільші відносні вигоди одержать країни Азіатсько-тихоокеанського регіону, а друге місце займуть країни Східної й Західної Європи.

Майже дві третини з 57 обстежених країн вже знизили рівень піратства на 10% у порівнянні з 2002 р. Одним з методів досягнення таких успіхів стало введення додаткових засобів захисту документів, що обертаються в Інтернеті. Так, у проєкті Цивільного кодексу України передбачаються норми про визнання цифрового підпису й про можливості укладання угод в електронній формі [7].

На жаль, в Україні інтелектуальний продукт сьогодні оцінюється досить низько. Питання ціноутворення на інформаційному ринку, виділення коштів на одержання інформації й роботу з нею - складні й вимагають додаткового дослідження.

Становлення українського ринку інформаційних послуг має пов'язуватися з розробкою необхідних заходів, спрямованих на створення інформаційної безпеки нашого суспільства. Ці заходи покликані нейтралізувати можливі загрози існуванню й розвитку України, забезпечувати захист її економічного й політичного суверенітету, власної соціокультурної ідентичності. При цьому важливо, розвиваючи демократичні процеси, дотримуватись балансу між відкритістю інформації та суспільно необхідними обмеженнями її поширення. Забезпеченню загальнодержавної системи інформаційної безпеки має сприяти, насамперед, відповідна нормативно-правова база, яка визначає порядок поширення та використання інформаційної продукції іноземного виробництва на території України, регламентує закупівлю зарубіжних програмно-технічних та телекомунікаційних засобів. Система нормативних актів має передбачити безпечне використання таких засобів у стратегічно важливих галузях, на об'єктах

державного та суспільного значення. Розвиваючи українське суспільство як відкрите, прозоре, потрібно сформувати таку систему нормативно-правових актів, яка б чітко визначала доступ інших держав, їхніх громадян до національного інформаційного багатства України і порядок його використання. Поряд із цим, потребує законодавчого оформлення вже наявна широка практика впровадження інтернет-технологій у життя мільйонів наших громадян.

Входженню України в міжнародний інформаційний простір, підвищенню ефективності функціонування її інформаційного ринку мають сприяти заходи, спрямовані на недопущення завдання шкоди її національним інформаційним ресурсам, зумисного їх спотворення і знищення у процесі їх використання, проти спроб створення негативного іміджу нашої держави, замовчування її потенціалу в міжнародному співробітництві, використання різноманітних форм протидії формуванню повноцінного інформаційно-аналітичного сегмента в глобальному інформаційному просторі.

Підсумовуючи вищесказане, можна виділити такі задачі щодо забезпечення інформаційної безпеки України: розвиток нормативного регулювання в області захисту даних у телекомунікаційних мережах; поліпшення й поширення процедур надійної ідентифікації й аутентифікації; стимулювання використання надійних систем криптографії операторами мереж, особливо на ризикових ділянках (супутниковий або мобільний зв'язок); використання стандартів безпеки для ключових державних або суспільних функцій, у т.ч., введення обов'язкових методів контролю якості інформаційних процесів; розробка превентивних технічних заходів для забезпечення надійних телекомунікацій; розробка мінімальних стандартів безпеки для операторів і постачальників телекомунікаційних послуг.

Література

- 1.Алексунин В.А., Родыгина В.В. Электронная коммерция и маркетинг в Интернете. - М.: Дашков и Ко, 2005. - 216 с.
- 2.Сергієнко І.В. Про основні напрями створення інтелектуальних інформаційних технологій // Системні дослідження та інформаційні технології. - 2002. - № 1. - С. 39-64.
- 3.Смит Бернард Общество, основанное на знании // Политика Европейского Союза. - 2002. - № 1. - С. 8-21.
4. Україна у вимірі економіки знань/ За ред. Акад. НАН України В.М. Гейця. - К.: "Основа", 2006. - 592 с.
- 5.Чубукова О.Ю. Економіка інформації: ринок продуктів та послуг.- К.: Нора-Прінт, 2001 - 344 с.
6. Lambertson D. The Information Economy Revisited. In "Information and Communication in Economics", ed. Robert E. Babe. - Boston; Kluwer Academic, - 262-271 p.
7. http://www.filosof.com.ua/Jomel/M_53/Horovyj.html

Гуменна О.В., канд.економ.наук., доцент

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИМИ РИЗИКАМИ В ІННОВАЦІЙНІЙ СФЕРІ

На сьогодні інноваційна економіка визнана найвищою формою еволюції індустріальної системи господарювання. Вона з'явилася завдяки потужній конкуренції, революційним змінам в організації виробництва і менеджменту. Впроваджені у виробництво інновації можуть дати найвищі прибутки. Але водночас саме з ними пов'язаний і високий рівень ризику: приблизно дві третини ризикованих інноваційних проєктів виявляються невдалими, але третина інновацій настільки потужна, що прибутки від неї перекривають усі витрати [4, с.56].

Дослідженням такої категорії як "ризик" в нашій країні серйозно почали займатися лише на початку 1990-х рр., хоча за кордоном ця проблема розглядається вже давно. Це Й.Шумпетер в 30-х рр.